

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

03.02.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[NOVA](#)

✓ Трябва ли да остане увеличението на заплатите в МВР

Трябва ли да остане увеличението на заплатите в МВР? Този въпрос в ефира на „Здравей, България“ коментира **Васил Велев, председател на АИКБ**.

„Нито бюджетът може да си го позволи, нито е справедливо, нито е почтено да се твърди обратното“, заяви Васил Велев. „И сега за сектор „Обществен ред и сигурност“ плащаме най-много за заплати от целия ЕС, като дял от БВП. Това е преди увеличението. И сега ще увеличим с 50% тези разходи. Очевидно нещо не е наред. Или има много хора там, или заплатите им са много големи. Не може без да се реформира системата. По подобен начин са и сектор „Отбрана“, и съдебната система“, заяви Васил Велев.

Според Васил Велев обаче щатът е раздут и този проблем не бил само в МВР, а в целия публичен сектор. „Вероятно трябва да се огледа щатът и дали не следва да се поскрати и то сериозно. Хората в реалния сектор трябва да работят с една трета повече“, каза Велев. И коментира ранното пенсиониране в системата на МВР, по-големия отпуск, по-високия клас прослужено време, 20-те заплати при пенсиониране. „Без да издребняваме с безплатния градски транспорт, почивки, храна, дрехи... Така всъщност минималната заплата в системата става 4000 лева“, заяви Велев.

Целият коментар по темата гледайте [тук](#).

[Труд](#)

✓ Васил Велев за вдигането на заплатите в МВР: Нито бюджетът може да си го позволи, нито е справедливо

Трябва ли да остане увеличението на заплатите в МВР? Този въпрос коментира в студиото на NOVA **Васил Велев, председател на АИКБ**.

"Нито бюджетът може да си го позволи, нито е справедливо, нито е почтено да се твърди обратното", заяви Васил Велев. "И сега за сектор "Обществен ред и сигурност" плащаме най-много за заплати от целия ЕС, като дял от БВП. Това е преди увеличението. И сега ще увеличим с 50% тези разходи. Очевидно нещо не е наред. Или има много хора там, или са им много големи заплатите. Не може без да се реформира системата. По подобен начин е и сектор "Отбрана", и съдебната система", заяви Васил Велев.

[Off News](#)

✓ Васил Велев, АИКБ: Реалната минимална заплата в МВР е 4000 лева

Трябва ли да остане увеличението на заплатите в МВР? Тази тема коментира в сутрешния блок на Нова телевизия Васил Велев, председател на АИКБ.

„Нито бюджетът може да си го позволи, нито е справедливо, нито е почтено да се твърди обратното“, заяви Васил Велев. „И сега за сектор „Обществен ред и сигурност“ плащаме най-много за заплати от целия ЕС, като дял от БВП. Това е преди увеличението. И сега ще увеличим с 50% тези разходи. Очевидно нещо не е наред. Или има много хора там, или заплатите

им са много големи. Не може без да се реформира системата. По подобен начин са и сектор „Отбрана“, и съдебната система”, заяви Васил Велев.

Според Васил Велев обаче щатът е раздут и този проблем не бил само в МВР, а в целия публичен сектор.

„Вероятно трябва да се огледа щатът и дали не следва да се посъкрати и то сериозно. Хората в реалния сектор трябва да работят с една трета повече”, каза Велев. И коментира ранното пенсиониране в системата на МВР, по-големия отпуск, по-високия клас прослужено време, 20-те заплати при пенсиониране. „Без да издремняваме с безплатния градски транспорт, почивки, храна, дрехи- Така всъщност минималната заплата в системата става 4000 лева”, заяви Велев.

[Ruse 24](#)

✓ Васил Велев, АИКБ: Очевидно нещо не е наред със заплатите

Трябва ли да остане увеличението на заплатите в МВР? Тази тема коментира в сутрешния блок на Нова телевизия Васил Велев, председател на АИКБ.

„Нито бюджетът може да си го позволи, нито е справедливо, нито е почтено да се твърди обратното”, заяви Васил Велев. „И сега за сектор „Обществен ред и сигурност” плащаме най-много за заплати от целия ЕС, като дял от БВП. Това е преди увеличението. И сега ще увеличим с 50% тези разходи. Очевидно нещо не е наред. Или има много хора там, или заплатите им са много големи. Не може без да се реформира системата. По подобен начин са и сектор „Отбрана”, и съдебната система”, заяви Васил Велев.

Според Васил Велев обаче щатът е раздут и този проблем не бил само в МВР, а в целия публичен сектор.

„Вероятно трябва да се огледа щатът и дали не следва да се посъкрати и то сериозно. Хората в реалния сектор трябва да работят с една трета повече”, каза Велев. И коментира ранното пенсиониране в системата на МВР, по-големия отпуск, по-високия клас прослужено време, 20-те заплати при пенсиониране. „Без да издремняваме с безплатния градски транспорт, почивки, храна, дрехи- Така всъщност минималната заплата в системата става 4000 лева”, заяви Велев.

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ Васил Велев: Бизнесът е готов за Еврозоната, но има "невероятно раздаване на средства"

България взима заеми и раздава щедро пари в бюджетната сфера, в същото време икономиката върви надолу. Това заяви **председателят на АИКБ Васил Велев** в предаването "Брюксел 1".

"Трябва да се съкратят разходи, а те са направени за години напред. 80% ръст на заплатите за 4 години при 35% инфлация. С няколко години напред сме вдигнали заплатите в бюджетната сфера. И всичките тези възгласи: "Ама те са много ниски" - те са ниски, защото малко произвеждаме. Трябва да се намали администрацията с 20%", допълни още Велев.

Огромни разходи

"Трябва да започнат да плащат осигуровки за своя сметка заетите в бюджетната сфера, включително съдебна система, отбрана, сигурност. *Трябва да се съкратят разходите за издръжка* и да се увеличат пенсиите максимум с темпа на инфлацията, за да можем да влезем в това ново нормално - 3% дефицит", посочи още той пред Bulgaria ON AIR.

Бизнесът отдавна е готов за Еврозоната и страната е готова за Еврозоната, смята Васил Велев: "Трябва да затегнем коланите. Много ги разпуснахме. 4 години харчихме много повече, отколкото произвеждахме. Това пиянство приключи. *Махмурлукът ще е още по-тежък, ако не спрем навреме*".

Целия разговор гледайте във видеото - [ТУК](#).

[Frog news](#)

✓ Председателят на АИКБ Васил Велев: Абсурдно е един капитан в сектор "Сигурност" да взима 3 пъти повече от един инженер

„Като дял от БВП харчим най-много за заплати в МВР. Това заяви председателят на АИКБ Васил Велев пред БНТ. Според Велев тези безобразно по-високи заплати в системата на МВР и в сектор сигурност спрямо производителност и БВП са взети от всички.

"Имаме 3 пъти по-високи заплати в сектор "Сигурност" - не може един капитан да получава 3 пъти по-висока заплата от 1 инженер, който му изкарва заплатата", обясни Велев по БНТ.

Все едно ние сме с най-високите заплати и увеличаваме, каза още Кацарчев, а Велев веднага опонира - говорим за бюджетната сфера (държавните заплати), в частния не е така. "Източваме реалния сектор и наливаме в бюджетния сектор", каза председателят на АИКБ. 586 000 души получават заплати от бюджета - при намаляващо население расте администрацията, добави Велев.

„Харчим извън възможностите си вече 4 години", посочи Велев. Все едно аз да режа като баща издръжката на децата си - кой е виновен, те или който не изкарва достатъчно, отвърна му Кацарчев. Базата на заплатата е ниска, добави той. "Да се говори само за икономическа политика, а не да се вторачваме кой колко взема като заплата, защото не вземаме достатъчно", категоричен беше Кацарчев

Двамата с Велев спориха и как търговското ни салдо е отрицателно години наред и "всичко трябваше да е фалирало", а не е. Да, но сега е минус 3% бюджетното салдо, търговското е над 11 млрд. лева - в Румъния замразиха всички заплати и пенсии, в Гърция стана преди време. "Тези, които са виновни, сега хвърлят прах и използват синдикатите", каза Велев. "Нас ни очаква, ако имаме неправилна политика - данъчно-осигурителна политика, богатите не плащат, всичко е на гърба на най-нискодоходните", отвърна Кацаров.

Велев беше категоричен - 20% ДДС за всички, не може преференции като за ресторантьорите. "Груба грешка" - така каза той за обещанието на Борисов към ресторантьорския бранш.

✓ Експерти: Бизнесът е готов за еврозоната, но има невероятно раздаване на средства

България взема заеми и раздава щедро пари в бюджетната сфера, в същото време икономиката върви надолу. Това заяви **председателят на АИКБ Васил Велев**.

"Трябва да се съкратят разходи, а те са направени за години напред. 80% ръст на заплатите за 4 години при 35% инфлация. С няколко години напред сме вдигнали заплатите в бюджетната сфера. И всичките тези възгласи: "Ама те са много ниски" - те са ниски, защото малко произвеждаме. Трябва да се намали администрацията с 20%", допълни още Велев.

"Трябва да започнат да плащат осигуровки за своя сметка заетите в бюджетната сфера, включително съдебна система, отбрана, сигурност. Трябва да се съкратят разходите за издръжка и да се увеличат пенсиите максимум с темпа на инфлацията, за да можем да влезем в това ново нормално - 3% дефицит", посочи още той пред Bulgaria ON AIR.

Бизнесът отдавна е готов за Еврозоната и страната е готова за Еврозоната, смята Васил Велев:

"Трябва да затегнем коланите. Много ги разпуснахме. 4 години харчихме много повече, отколкото произвеждахме. Това пиянство приключи. Махмурлукът ще е още по-тежък, ако не спрем навреме".

[Дунав мост](#)

✓ Васил Велев: България взема заеми и раздава пари безразборно

Председателят на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев отправи остри критики към начина, по който държавата управлява публичните финанси. В предаването "Брюксел 1" по Bulgaria ON AIR той алармира, че страната ни продължава да взема заеми и да раздава средства в бюджетната сфера, докато икономиката бележи спад.

"Трябва да се съкратят разходи, а те са направени за години напред. 80% ръст на заплатите за 4 години при 35% инфлация. С няколко години напред сме вдигнали заплатите в бюджетната сфера. И всичките тези възгласи: 'Ама те са много ниски' - те са ниски, защото малко произвеждаме. Трябва да се намали администрацията с 20%", заяви Велев.

Предложения за реформи

Председателят на АИКБ настоява служителите в бюджетната сфера, включително в съдебната система, отбраната и сигурността, да започнат да плащат осигуровки за своя сметка. Той подчерта необходимостта от съкращаване на разходите за издръжка и ограничаване на увеличението на пенсиите до нивото на инфлацията.

Икономистът Юлиан Войнов, който също участва в предаването, посочи, че постигането на 3-процентов бюджетен дефицит зависи изцяло от политическата воля. По думите му, само за тази година 2 милиарда лева отиват за бюджетната сфера, където щатът е "изключително раздут".

Проблемът със сивия сектор

Войнов коментира и мащабите на сивата икономика в България: *"За съжаление, българската икономика е от икономиките с най-голям сив сектор. Според различни международни изчисления той се равнява от порядъка на 30%. Това, превърнато в пари, означава от порядъка на 60 милиарда лева"*.

Относно готовността на страната за влизане в Еврзоната, Васил Велев е категоричен, че бизнесът отдавна е подготвен за тази стъпка. *"Трябва да затегнем коланите. Много ги разпуснахме. 4 години харчихме много повече, отколкото произвеждахме. Това пианство приключи. Махмурлукът ще е още по-тежък, ако не спрем навреме"*, предупреди той.

[Кворум Силистра](#)

✓ Председателят на АИКБ Васил Велев: Абсурдно е един капитан в сектор "Сигурност" да взима 3 пъти повече от един инженер

„Като дял от БВП харчим най-много за заплати в МВР. Това заяви председателят на АИКБ Васил Велев пред БНТ. Според Велев тези безобразно по-високи заплати в системата на МВР и в сектор сигурност спрямо производителност и БВП са взети от всички.

"Имаме 3 пъти по-високи заплати в сектор "Сигурност" - не може един капитан да получава 3 пъти по-висока заплата от 1 инженер, който му изкарва заплатата", обясни Велев по БНТ.

Все едно ние сме с най-високите заплати и увеличаваме, каза още Кацарчев, а Велев веднага опонира - говорим за бюджетната сфера (държавните заплати), в частния не е така. "Източваме реалния сектор и наливаме в бюджетния сектор", каза председателят на АИКБ. 586 000 души получават заплати от бюджета - при намаляващо население расте администрацията, добави Велев.

„Харчим извън възможностите си вече 4 години", посочи Велев. Все едно аз да режа като баща издръжката на децата си - кой е виновен, те или който не изкарва достатъчно, отвърна му Кацарчев. Базата на заплатата е ниска, добави той. "Да се говори само за икономическа политика, а не да се вторачваме кой колко взема като заплата, защото не вземаме достатъчно", категоричен беше Кацарчев

Двамата с Велев спориха и как търговското ни салдо е отрицателно години наред и "всичко трябваше да е фалирало", а не е. Да, но сега е минус 3% бюджетното салдо, търговското е над 11 млрд. лева - в Румъния замразиха всички заплати и пенсии, в Гърция стана преди време. "Тези, които са виновни, сега хвърлят прах и използват синдикатите", каза Велев. "Нас ни очаква, ако имаме неправилна политика - данъчно-осигурителна политика, богатите не плащат, всичко е на гърба на най-нискодоходните", отвърна Кацаров.

Велев беше категоричен - 20% ДДС за всички, не може преференции като за ресторантьорите. "Груба грешка" - така каза той за обещанието на Борисов към ресторантьорския бранш.

[Искра.БГ](#)

✓ Васил Велев: Безобразно по-високите заплати в МВР спрямо производителност и БВП са взети от всички

„Тези безобразно по-високи заплати в системата на МВР и в сектор „Сигурност“ спрямо производителност и БВП са взети от всички. Имаме 3 пъти по-високи заплати в сектор „Сигурност“ – не може един капитан да получава три пъти по-висока заплата от един инженер, който му изкарва заплатата.“

Това коментира председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България **Васил Велев** за „БНТ“, добавяйки, че ако се сравняват със заплатите в САЩ и Германия, сигурно да. По думите му като дял от Брутният вътрешен продукт /БВП/ се харчи най-много за заплати във вътрешното министерство.

[Телеграф](#)

✓ ПРИ НОВО РАЙОНИРАНЕ: Разделят София от България!

Отделянето на София-град от останалите райони на страната ще доведе до повече възможности за инвестиции и развитие за тях. Това коментира председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев, пред „Телеграф“. Поводът за коментара е публикуваните три варианта за ново райониране на страната на териториалните единици за статистически

цели. Общото между тях е, че София е извадена в отделен регион заради значителното си икономическо развитие, което се равнява на средното в ЕС. Всички останали райони са слаборазвити.

Мотиви

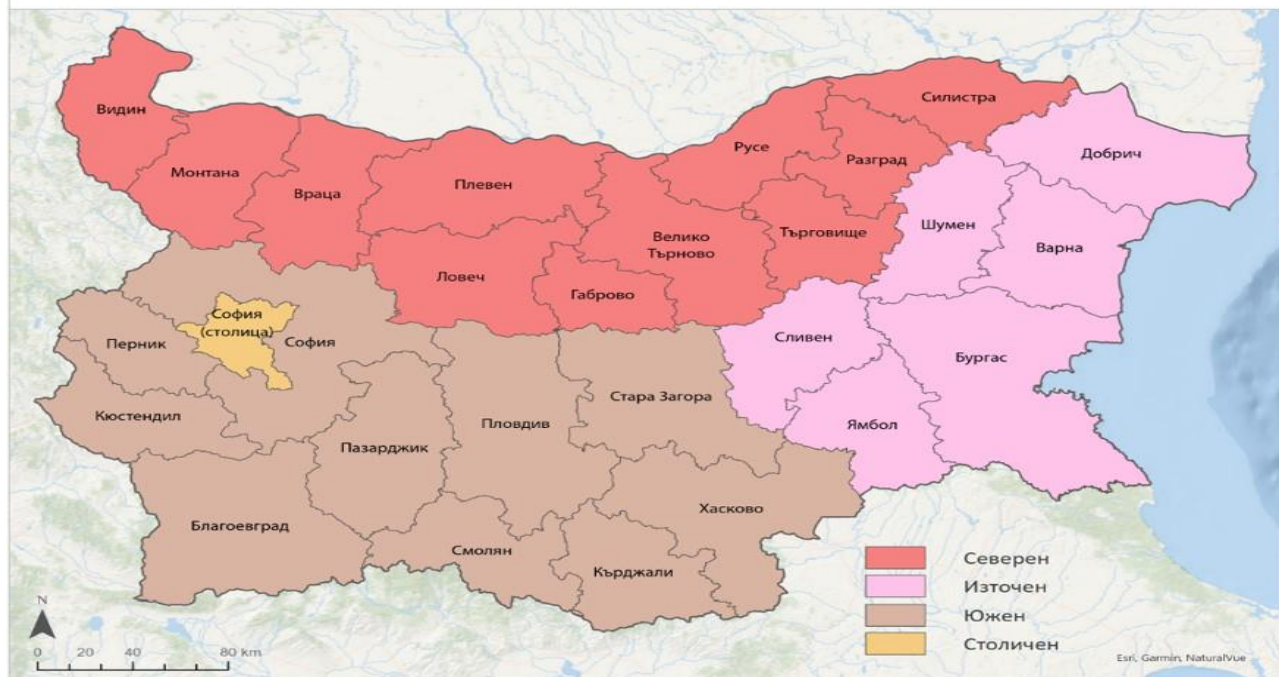
Според Велев най-подходящият за България е първият, в който страната е разделена на 4 района, като единият е София-град, а другите са Дунавски, Черноморски и Югозападен. Това е правилният подход, тъй като БВП в столицата е 127% от средния в ЕС, докато останалата част от страната са около 40%, обясни Велев. Както и да моделираме картата на България, ако София е вътре, този район няма да може да получи максимална подкрепа, защото столицата вдига нивото и ще мине в категорията регион в преход, посочи Велев. Той допълни, че България не е единствена в ЕС с такъв голям дисбаланс между столицата и останалата част на страната, но при нас е особено голяма разликата.

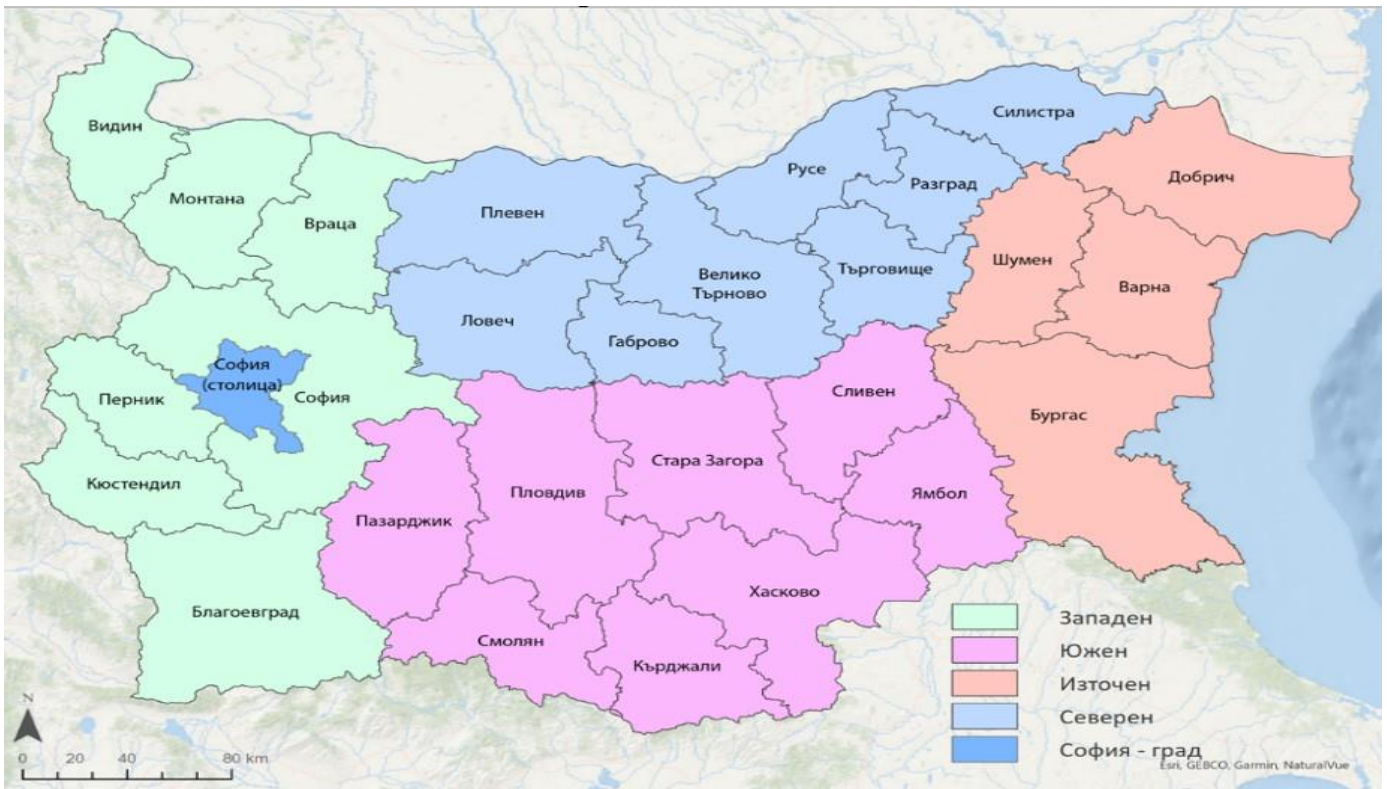
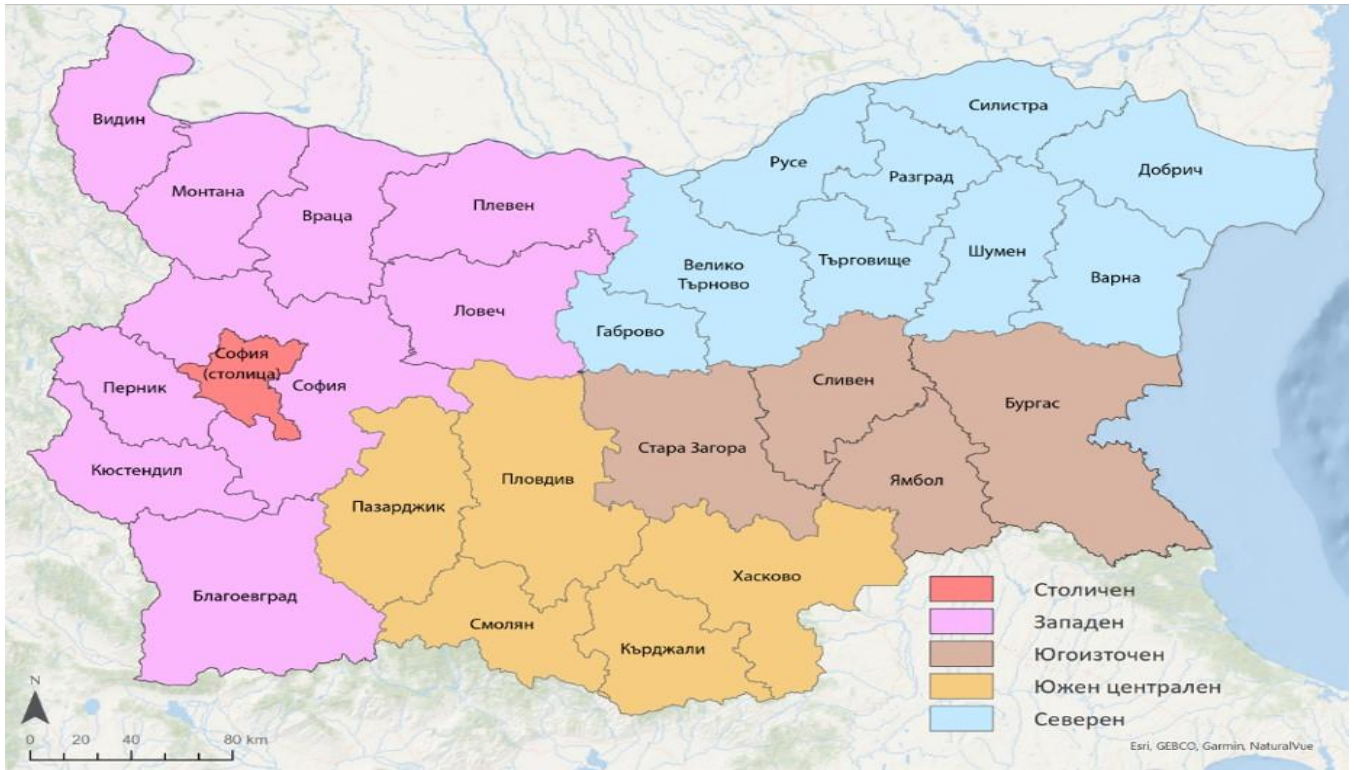
Крайният срок за представяне на мнения и становища по концепцията за ново райониране е 28 февруари 2025 г. До края на март България трябва да изпрати своето предложение до Европейската комисия. Ако то бъде одобрено, ще влезе в сила от 1 януари 2027 година.

Варианти

Първият представен вариант обособява общо 4 района - с два по-малко от сегашната класификация. Това ще гарантира дългосрочното спазване на критерия за население - определените региони ще имат устойчиво население между 800 000 и 3 000 000 души до 2090 г. Намалването на броя на регионите ще даде възможност за по-ефективно прилагане на регионалната политика чрез обединяването на приоритетите за развитие, по-добро и по-ефективно разпределение на ресурсите, както човешки, така и финансови, между различни проекти и инициативи. В предложения втори вариант има 5 района. Той ще осигури относителна приемственост или по-лесно адаптиране на текущите политики, заложените в действащите стратегически документи, тъй като се обединяват цели райони и няма значимо прегрупиране на областите. При третия вариант общият брой на населението в областите на Западен и Северен регион остава над прага от 800 000 души най-рано до 2045 г., а в останалите региони и след 2090 година. Обединяването на регионите ще увеличи шансовете за кандидатстване по програми на ЕС, като ще могат да се посочат комбинирани цели и да се използват по-добре фондовете от Европейския съюз.

ВАРИАНТ 1

Фокус

✓ Добрин Иванов: Няколко големи предприятия напускат българския пазар заради постоянно увеличаващи се разходи за труд

Индустриалното производство на българската индустрия в момента е на нивата от 2019 година, заяви Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), в студиото на Money.bg. Това означава, че една част от българската икономика е в рецесия, допълни той.

Гостът коментира, че предстои тежка година, защото е непредсказуема. 2025-а "може да бъде много успешна, може да бъде и много тежка за икономиката на държавата".

Иванов уточни, че статистически икономиката на България расте през изминалата година и се очаква продължаване на тази тенденция през 2025-а. От друга страна обаче, в предходните две години "започна спад на индустриалното производство, който продължи повече от 20 месеца".

Той обърна внимание, че при някои индустриални предприятия приходите от продажби спадат между 30% и 40%. А ръст се наблюдава в области като туризъм и услуги.

"Естествено, прогнозата за ръста през 2025 година се основава на очакванията за засилване на инвестиционната дейност и повишаване на инвестициите главно през европейските програми и Националния план за възстановяване и устойчивост", припомни той.

Гостът обърна внимание, че българският бизнес е до голяма степен лишен от резерви, защото "премина последователно през няколко кризи".

Това, което се наблюдава, е ръст на затварянето на предприятия и фалити на малки и микропредприятия.

"Последните няколко месеца имаше и обявления за няколко големи предприятия, които напускат българския пазар под тежестта на постоянно увеличаващи се разходи за труд", коментира Иванов.

Той допълни, че фактори като повишаващи се разходи за труд, нарастваща цена на електроенергията и спад в продажбите на производителите, реализиращи своята продукция в чужбина, до голяма степен предвещават по-скоро проблемна 2025 година.

Изпълнителният директор на АИКБ разкри, че в България над 1 милион от заетите лица се осигуряват или получават минимална работна заплата или близка до нея сума. А това представлява "над 40% от заетите лица".

Той коментира, че в най-добрия случай, минималната работна заплата следва "да се договаря между синдикални и работодателски организации по сектори, тъй като са различни нивата на производителност, на ефективност, на ефикасност в отделните браншове."

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Исторически ден за българската авиация: Страната ни получи първия изтребител F-16

Исторически ден за българската авиация. [Страната ни получи първия изтребител F-16](#) в производствената база на „Локхийд Мартин“ в Грийнвил. Военният министър Атанас Запрянов прие машината в присъствието на членове на Сената и на Камарата на представителите на Конгреса на САЩ. Запрянов заяви, че така започва обновяването на бойната ни авиация, с което България ще си осигури пълна оперативна съвместимост със съюзниците от НАТО и ЕС. Очаква се в края на март първите два самолета – едноместен и двуместен F-16, да пристигнат у нас. Двете машини вече са преминали всички тестове.

Атанас Запрянов - министър на отбраната:

"Нов исторически ден за нашите въздушни сили. Денят, в който първият им самолет го виждаме вече е готов. Те започват превъоръжаване със западна авиационна техника. Ние ще придобием 16 самолета, което автоматически ни прави една от държавите на Балканите за известно време, една от държавите с най-новия и най-модерния самолет". До края на март ще бъдат готови три самолета. Единият от тях ще остане в САЩ, тъй като ще се използва за обучение на техническия състав.

Атанас Запрянов - министър на отбраната:

"Този самолет, който е с двойни седалки бойно учебен, използва се и за тренировки, е напълно готов за транспортиране в България."

Майк Шумейкър, вицепрезидент и директор на Интегрирана изстребителна група в Локхийд Мартин:

"Екипът на Локхийд Мартин работи по изстребителя в продължение на три години."

F-16 Block 70 е от съвършено ново, четвърто поколение самолети, с огромни възможности. Той е многоцелеви изстребител, за разлика от МиГ-29 и Су-25, които се използват от българските ВВС.

Майк Шумейкър, вицепрезидент и директор на Интегрирана изстребителна група в Локхийд Мартин:

"Имаме над 700 F-16, които оперират в момента в Европа. Ако погледнете източния фланг на НАТО, където България е толкова стратегически разположена, мисля, че това ви поставя сега в много добра позиция да допринесете за отбранителните мисии по колективната отбрана на НАТО в региона."

Обучението на летелния състав струва над 150 милиона долара и е включено в договора. Общо 32 пилоти трябва да преминат специална подготовка в САЩ. Новият изстребител е технологичен скок за българските ВВС.

майор Стоян Пеков - пилот:

"Огромно количество информация ще тече към борда на F-16 и от него. Информация, която да я имаш е едно, а съвсем друго е да я използваш правилно."

капитан Александър Велинов - пилот:

"За мен раздялата с МиГ-29 ще е емоционална, понеже този самолет има сантиментална стойност. Той е самолетът, към който винаги съм се стремил. Той е моята мечта да стана пилот още от малък."

До края на годината България трябва да получи всички осем изстребителя по първия договор от 2019 година. Останалите осем трябва да са налични до 2027 година.

[БНР](#)

✓ МФ събира от държавните структури и общините информация, необходима за бюджета

Финансовото министерство събщи, че спешно събира от държавните структури и общините информация, необходима за изготвяне на проекта на Закона за държавния бюджет за 2025 г. и за предварителна оценка на дефицита за миналата година. Стойността на дефицита е един от критериите за приемане на страната в еврозоната

Министърът на финансите Теменужка Петкова трябва да получи данни за всички задължения към доставчици в страната и чужбина, както и за капиталови разходи, данъчни кредити и лихви

От финансовото ведомство обясниха, че публикуваните на 31 януари 2025 г. данни за изпълнението на бюджета за 2024 г. са на касова основа и това не е част от оценка по критерия за членство в еврозоната.

Петкова изисква спешно от всички първостепенни разпоредители с бюджети информация за поети, но неразплатени задължения. Това става ясно от съобщение на Министерството на финансите, което в петък публикува информация за състоянието на консолидираната фискална програма на касова основа. Тогава салдото излезе с дефицит от 6,138 милиарда лева или дефицит от 3 % от БВП.

Разликата между касова основа, както в момента се бюджетира в България (и както винаги се представят данните по КФП), и начислена основа – т.е. европейската методология и важен показател за изпълнението на критериите от Маастрихт, е че при втория вариант освен наличностите към разходите се прилагат и поети, но неразплатени задължения, включително лихви и просрочия. Ето защо министър Теменужка Петкова е изисквала от министерствата, НОИ, Здравната каса, общините и други първостепенни разпоредители спешно да предоставят тази информация с цел изготвяне на финансовата рамка за тази година. Самата Петкова неведнъж е повтаряла, че България ще изиска извънредни оценки за изпълнението на числовите критерии за присъединяване към еврозоната, когато изпълни всичките.

Действието на министър Петкова следва снощен пост в социалните мрежи на лидера на ГЕРБ Бойко Борисов, който за пореден път обвини управляващите през последните четири години за прекомерните харчове. Още от преди съставянето на редовното правителство има спор между ГЕРБ-СДС и ПП-ДБ за състоянието на хазната, а в момента двете формации взаимно се обвиняват в опит да се саботира пътя на България към еврозоната.

Припомням, че водещи икономисти и финансисти организират петиция с искане Министерството на финансите да поиска до февруари извънредна оценка за готовността за въвеждане на еврото.

✓ Британският бизнес набира персонал от чужбина, вместо да обучава местни работници "твърде дълго"

Британският бизнес набира персонал от чужбина, вместо да обучава работници от Обединеното кралство "твърде дълго", отбелязва министърът на вътрешните работи Ивет Купър, а правителството обеща да ограничи фирмите да наемат чуждестранни работници.

Говорейки пред Скай нюз, министърът на вътрешните работи Ивет Купър разкритикува настоящия "облекчен подход на свободния пазар", който, според нея, е довел до четирикратно увеличение на нетната миграция през последните четири години.

Ето защо за фирмите е по-лесно да наемат персонал от чужбина, вместо да обучават кадрите в Обединеното кралство.

Ивет Купър изтъкна, че "трябва да има повече изисквания", които да принуждават фирмите да показват, че полагат усилия за наемане на персонал на вътрешния пазар.

Тя добави, че правителството подготвя по-нататъшни мерки, които ще бъдат насочени по-специално към индустрии като информационните технологии, строителство и машиностроене, където "твърде дълго са набирани работници от чужбина". Ивет Купър каза още, че правителството ще запази прага на заплатата на квалифицираните работници мигранти на 38 700 паунда и е премахнало 20% отстъпка в заплатите за чуждестранни работници извън ЕС, привлечени от консерваторите през 2019 година.

Мениджър

✓ С близо 3% поскъпва за февруари природният газ спрямо януари

Комисията за енергийно и водно регулиране утвърди цена на природния газ за февруари в размер на 84,34 лв./MWh без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС, което е с близо 3 на сто увеличение спрямо януари.

Това е стойността, на която „Булгаргаз“ ще продава природен газ на крайните снабдители и на дружествата за производство и пренос на топлинна енергия, съобщиха от енергийния регулатор.

От комисията припомнят, че ценообразуващият индекс TTF за месец февруари е с около 8% по-висок от месец януари и че въпреки техническите проблеми, свързани с терминала в Александруполис, увеличението на регулираната цена на природния газ е ограничено до по-нисък процент.

В ценовия микс е включено цялото договорено количество азерски природен газ, доставян по интерконектора "България - Гърция" (IGB), съгласно дългосрочния договор с Азербайджан. От КЕВР отбелязват, че тези количества имат важно значение за постигане на благоприятна цена на синьото гориво.

"Булгаргаз" е сключил два договора за доставка на втечен природен газ с търговци. Това е станало след организиран търг при изисквания за минимална доставна цена и предложен начин на плащане. В ценовия микс за месеца са включени и количества от подземното газохранилище "Чирен".

В съобщението се посочва още, че операторът на терминала в Александруполис е уведолил "Булгаргаз" за частично, а впоследствие, считано от 28 януари, и за пълно ограничаване на капацитета за регазификация и за подаване на природен газ от терминала поради възникнали технически проблеми. Предприети са незабавни действия и предвидената доставка е пренасочена към терминал в Турция в рамките на споразумението с "Боташ".

На фона на намалените заявки за доставка на природен газ през февруари, нараства ролята на природния газ, доставен от Азербайджан, който е с най-добра ценова компонента в микса, допълват от КЕВР.

✓ МФ: Бюджетът приключва 2024 година с дефицит от 3%

Бюджетът приключва 2024 година с дефицит в размер на 3% от прогнозния брутен вътрешен продукт, съобщиха от Министерството на финансите.

На база данните от месечните отчети за касово изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет салдото по консолидираната фискална програма (КФП) е отрицателно в размер на 6,138 млрд. лева или 3 процента от прогнозния БВП на страната.

Това съответства с очакванията на финансовото министерство от края на миналия месец, които прогнозираха на база предварителни данни и оценки дефицит в размер на около 6,1 млрд. лева.

"В условията на изключително напрегнат бюджет отчетните данни сочат, че бюджетната позиция на България съответства на заложената по КФП в разчетите към приетия в края на 2023 г. Закон за държавния бюджет на Република България за 2024 г. (ЗДБРБ за 2024 г.)", пише в съобщението на финансовото министерство.

"В хода на изпълнението на бюджета бяха положени огромни усилия както по линия на подобряване на събираемостта на приходите, така и за овладяване на натиска от страна на разходите, с което да се минимизира натискът върху бюджетната позиция", посочват от ведомството.

Приходите, помощите и даренията по КФП към декември 2024 г. са в размер на 71,999 млрд. лв. или 95,6 процента от годишните разчети. Постъпленията нарастват с 4,958 млрд. лв. (7,4 на сто) спрямо отчетените към декември 2023 г.

Неизпълнението на разчетите по приходите по КФП се дължи основно на получените по-ниски от планираните приходи от помощи и дарения по сметките за средства от ЕС (поради непостъпване на втория и третия транш по Плана за възстановяване и устойчивост), посочват от финансовото министерство.

Приходите по националния бюджет са близки до плана за годината, като преизпълнението на разчетите при данъчните приходи компенсира изцяло неизпълнението на разчетите при неданъчните приходи, посочват от финансовото министерство.

Съпоставено с предходната година, данъчните приходи нарастват номинално с 6,381 млрд. лв. (12,2 на сто), като за първото тримесечие на 2024 г. ръстът е в размер на 209,7 млн. лв., а за периода април-декември 2024 г. се отчита ръст от 6,172 млрд. лв.

Неданъчните приходи намаляват с 1,224 млрд. лв. (11,2 на сто) спрямо отчетените през 2023 г., а постъпленията в частта на помощите и даренията (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са по-малко със 199 млн. лв., сравнени със същия период на миналата година.

Данъчните постъпления (вкл. приходите от осигурителни вноски) са в размер на 58,700 млрд. лв., което представлява 101,3 процента спрямо разчетените за годината и формират 81,5 процента от общите постъпления по КФП за периода. Приходите в частта на преките данъци възлизат на 12,483 млрд. лв., което представлява 97 процента от разчета за 2024 г. и ръст от 1,261 млрд. лв. (11,2 на сто) спрямо отчетените към декември 2023 г. Приходите от косвени данъци са в размер на 25,888 млрд. лв., което представлява 101,5 процента спрямо предвидените в ЗДБРБ за 2024 г. и ръст от 3,141 млрд. лв. (13,8 на сто) спрямо отчетените за 2023 г.

Постъпленията от други данъци (включват други данъци по ЗКПО, имуществени и др. данъци) са в размер на 2,309 млрд. лв. (в т. ч. 559,3 млн. лв. по бюджета на Фонд "Сигурност на електроенергийната система" - ФСЕС при 949,2 млн. лв. за 2023 г.), което представлява 124,7 процента спрямо годишния разчет и спад от 412,9 млн. лв. спрямо отчетените към декември 2023 г. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски са в размер на 18,018 млрд. лв. или 101,6 процента спрямо разчета за 2024 г. и ръст от 2,392 млрд. лв. (15,3 на сто) спрямо отчетените за 2023 година.

Неданъчните приходи са в размер на 9,667 млрд. лв., което представлява 94,2 процента от годишните разчети. Тези приходи са по-ниски от планираните с разчетите към ЗДБРБ за 2024 г. основно поради по-ниските постъпления от продажба на нефинансови активи (главно при постъпленията от продажба на квоти за емисии на парникови газове), по-ниски от планираните държавни и общински такси и други, посочват от Министерството на финансите.

Приходите от помощи и дарения към декември 2024 г. са в размер на 3,631 млрд. лв., като остават значително под заложените в разчета към ЗДБРБ за 2024 г. (7,080 млрд. лв.). Това се дължи на непостъпване на планираните втори и трети транш по Плана за възстановяване и устойчивост и част от планираните приходи по оперативните програми на ЕС (неизпълнение на разчетите по приходите от помощи и дарения по КФП с 3,4 млрд. лв.).

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към декември 2024 г. възлизат на 78,137 млрд. лв., което е 95,9 процента от годишните разчети. В отделните разходни показатели нарастване има основно при социалните разходи, вследствие на изплатените по-високи пенсии след влезлите в сила увеличения от юли 2023 г. и юли 2024 г., както и при разходите за персонал, след увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал и при други администрации със ЗДБРБ за 2023 г. и ЗДБРБ за 2024 г., и други, съобщават от МФ.

Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към 31.12.2024 г. от централния бюджет, възлиза на 1,592 млрд. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

Размерът на фискалния резерв към 31.12.2024 г. е 11,865 млрд. лв., в т. ч. 9,585 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 2,279 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

▼ Стагнацията на пазара на труд продължава

През цялата 2024 г. стагнацията на пазара на труд продължава - безработицата е ниска, но също толкова малко са и свободните работни места. Изминалата година беше нулева от гледна точка на реформи, така че този резултат е до голяма степен предизвестен - след бурната динамика в пандемията и възстановяването след нея на преден план отново излизат структурните проблеми на пазара на труда. Това обаче се превръща в ключов ограничител на икономическия растеж в средносрочен план.

След кризата на пазара на труд през пролетта на 2020 г., предизвикана от пандемията от COVID-19 и наложените ограничения върху бизнеса, пътуванията и социалния живот, безработицата в България се постепенно се върна към обичайната си сезонна динамика - с повишаване през зимата и намаляване през лятото, благодарение на активността в туризма и земеделието. От средата на 2021 г. равнището на безработица се задържа между 4% и 6%, което съответства на около 140-165 хиляди регистрирани безработни - значително по-малко дори в сравнение с периода преди 2020 г. Това подсказва, че безработицата е достигнала своя естествен минимум, като трудоспособните вече са си намерили работа, а повечето от тези, които не успяват, са преминали в групата на неактивните. Въпреки че работодателите декларират сериозен [недостиг на работна ръка](#), оставащите безработни трудно намират заетост - обикновено поради несъответствие между техните умения и изискванията на пазара или поради ограничени възможности в техния регион.

Зимният пик на безработицата през 2024 г. обаче е по-ясно изразен от този през 2023 г., а равнището остава малко по-високо през целия период. Същевременно и търсенето на труд, измерено през свободните работни места остава потиснато, а летният пик на търсенето, свързан с туризма, земеделието и строителството е малко по-слаб. Това отговаря видимо на икономическата ситуация през двата периода; докато 2023 г. все още се усещаха положителните ефекти от възстановяването след кризата, то 2024 е година на свит износ, потиснато производство и по-бавен икономически растеж, което неизменно се усеща и на пазара на труд. Отражение има и адаптирането на работодателите към реалността на пазара на труда, в които вече хронично не достигат подготвени кадри.

Част от причината за това е профилът на голяма част от безработните лица. Броят на регистрираните в бюрата по труда под 29 г. е намалял значително - до 15-18 хиляди души през различните месеци на 2024 г., в сравнение с над 40 хиляди в пика на пандемията. По-слаб е спадът при трайно безработните - до 30 хиляди души. Доколкото тези две групи срещат особени трудности в намирането на заетост, вероятността да напуснат групата на безработните в близко бъдеще изглежда относително малка.

Моментното състояние на пазара на труда се описва най-ясно от кривата на Бевъридж^[1]. Според този подход почти всички месеци на 2024 г. се характеризират както с много ниско предлагане, така и ниско търсене на труд - с други думи, пазарът на труд остава в своето състояние на стагнация и липса на някакви съществени изменения, която започна през втората половина на 2023 г. Забавянето на трудовия пазар има значителни последици както върху краткосрочната динамика на заплатите, така и върху икономическата активност като цяло. Намалената конкуренция за работна сила може да отслаби натиска върху работодателите да увеличават възнагражденията, особено в контекста на пониженото търсене в сектора на високите технологии. В същото време по-бавният ръст на заетостта създава риск от пропускане на възможности за икономически растеж, тъй като затруднява реализацията на плановете на бизнеса за разширяване на дейността. Недостигът на труд има и своето изражение върху инвестиционната активност, тъй като достъпът до подготвени кадри е сред важните условия за привличане на нови чужди фирми в страната.

През последната година и половина пазарът на труда е във фаза на изчакване. Резервът за експанзия на заетостта е практически изчерпан, а нестабилната политическа ситуация ограничава възможностите за адресиране на структурните проблеми, което би могло да отключи потенциала на все още изключените групи в работоспособна възраст. Доколкото обаче сега правителство има, то следва в неговия дневен ред в относително спешен порядък да залегнат няколко

реформаторски насоки - от една страна подобряването както на резултатите в училищното образование, така и квалификацията на безработните, от друга - активирането на достъпните неактивни, от трета - въвеждането на мерки за повишаване на инвестициите, технологична трансформация и подобряване на производителността на труда.

[1] Съпоставка на коефициента на безработица с броя на свободните работни места, отнесен към общия размер на работната сила. Така полученият индикатор служи за определяне на момента от бизнес цикъла през динамиката на пазара на труда, като рецесиите се характеризират с висока безработица и по-ниско търсене на труд, а периодите на икономически растеж - с ниски безработица, много свободни работни места и съответно висока конкуренция за работници.

3e-news.net

✓ С нови 250 млн. лв. ще бъдат подкрепени предприемачи от малки и средни предприятия и стартъпи във въглищните региони

С 250 млн. лв. ще бъдат подкрепени микро, малки и средни предприятия, включително и стартиращи предприятия (МСП) в областите Перник, Кюстендил и Стара Загора и още 10 прилежащи към въглищните региони общини в процеса на преход към климатична неутралност. За целта Управляващият орган на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. в Министерството на регионалното развитие и благоустройството стартира процедура за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проектни предложения „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“, на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. с финансовата подкрепа на Фонда за справедлив преход (ФСП) и национално съфинансиране. Минималният размер на безвъзмездното финансиране е 50 000 лв. за едно проектно предложение. Максималният размер на БФП за едно проектно предложение за микро и малки предприятия е до 500 000 лв., а за средни предприятия е до 1 000 000 лв. и в съответствие с приложимия режим на минимална/държавна помощ. Кандидатите могат да подават проектни предложения самостоятелно или в партньорство.

Мяроката цели да подпомогне плавния преход към чисти технологии и широко използване на ВЕИ, както и създаването на нови устойчиви работни места, адекватна и ефективна подкрепа на местната икономика чрез дейности и инвестиции, идентифицирани в одобрените Териториални планове за справедлив преход на областите Перник, Кюстендил и Стара Загора, заедно с 10 прилежащи общини - Нова Загора, Ямбол, Симеоновград, Харманли, Тополовград, Димитровград, Хасково, Елхово, Сливен и Тунджа. Фирмите ще могат да ползват средствата за реструктуриране, диверсификация, техническа модернизация и повишаване на производителността.

Изпълнението на предвидените мерки ще допринесе за диверсифицирането на местната икономика и повишаване на инвестиционния интерес към нея.

Сред очакваните резултати са увеличаване броя на иновативните предприятия, създаване на нови работни места, както и внедряване на модели на кръговата икономика.

По процедурата са допустими за финансиране различни по вид дейности. Сред тях са подкрепа за производствени инвестиции в съществуващи и стартиращи предприятия за преход към чисти технологии с фокус върху създаването на работни места, ресурси и продукти, основани на кръговата икономика, широко използване на възобновяеми енергийни източници и изграждане на капацитет за повишаване на квалификация на работната сила. Ще се финансират и строително-монтажни работи, свързани с инвестиции за диверсификация на МСП, както и насърчаване на предприемачеството и подкрепа на стартиращи предприятия, включително чрез техническа помощ за консултантски услуги на предприемачи – правни, административни, маркетингови, за бизнес планиране, финансови, за продуктов дизайн и др.

Предприятията ще могат да кандидатстват и за предоставяне на специализирани обучения в областта на икономическите дейности, за които е заявена подкрепа по процедурата, както и за изграждане и развитие на партньорства и насърчаване трансфера на знания и умения, подкрепа на дейности за промотиране и разширяване дейността.

Крайният срок за подаване на проектни предложения по процедурата е 15.05.2025 г., 18:00 ч.

Пълният пакет Насоки за кандидатстване е публикуван на сайта на ПРР 2021-2027 и на [този адрес](#).

Кандидатите по процедурата могат да искат разяснения във връзка с Насоките в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Допълнителни въпроси по Насоките за кандидатстване се задават в писмена форма чрез ИСУН (<https://eumis2020.government.bg>), модул „Разяснения по процедурата. Разясненията се дават по отношение на Условието за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всеки

кандидат. Проектните предложения се подават от кандидатите само в електронен формат, подписани с квалифициран електронен подпис (КЕП) в ИСУН чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>

✓ Енергийният преход и още зелени проекти са във фокуса на порта в Антверпен през 2025 г.

През 2025 година пристанището в Антверпен ще се фокусира върху редица ключови проекти, свързани с енергийния преход и международната търговия, става ясно от разпространено съобщение до медиите по повод постигнатите годишни резултати.

За „портата на Европа“, както е известно белгийското пристанище, изминалата 2024 се определя като успешна на фона на геополитическото напрежение и икономическата несигурност в света. Според финансовите разчети годината е приключила с ръст от 2,3% ръст на общата производителност, или 278 милиона тона.

Контейнерите са били движещата сила с ръст 8,9% и с 8,1% по TEU (twenty-foot equivalent unit). С оглед на общия контейнерен трафик, хладилните поръчки са били най-доходоносни. На другия полюс – най-разочароващите резултати от 20229 г. насам е отчел секторът на химикалите.

Не са добри резултатите също за товарите в строителството и автомобилостроенето, който бяха подложени на натиск от високите цени на енергията и суровините и ниското търсене, отчитат в анализа си от пристанището.

Друг фактор, оказал негативно влияние, върху резултатите, е нестабилността в Червено море заради непрекъснатите заложнически атаки на хутите, принудили голяма част от компаниите да предприемат обиколни маршрути. Резултатът от това е несигурност в международното корабоплаване, удължени срокове на доставки и допълнителни разходи. За тези проблеми подробно писахме в рубриката на 3e News „Индустрия на фокус“ анализ за кризата с контейнерите в пристанищата.

Въпреки споменатите проблеми портът със задоволство казва, над 20 000 морски плавателни съдове са акостирали в пристанище Антверпен-Брюж, което е лек ръст от 0,2 пункта спрямо 2023 г.

Товари -контейнери – зелени амбиции

Наред с амбициите да бъде лидер в региона, портът в Антверпен от години преследва идеята на Брюксел да се превърне в климатично неутрално до 2050 година. В тази връзка от края на 2023 и през цялата 2024 бяха стартирани редица дългосрочни зелени проекти, за които също в отделни теми първи ви разказахме.

С фокус върху кръговата икономика

Проектът се казва [CHERISH20](#) и е насочен към пречистване и повторно използване на отпадъчните води. Партньори са ExxonMobil, белгийският национален оператор Fluvius и още няколко компании с бизнес на пристанището. Идеята е за изграждане на първата в Белгия [топлоелектрическа мрежа с отворен достъп](#). Тръбопроводите ще минават през технологични обекти, условно наречени „район на следващото поколение“. Всички те на свои ред ще мога да черпят или отдават на други остатъчна топлина и по този начин ще се оформи кръгова икономика.

Сред последните иновации е изграждането на завод за производство на пластмаса без изкопаеми горива. Партньор по проекта е компанията Vioneo. За производството ще се използва зелен метанол.

Заводът ще произвежда приблизително 300 000 тона пластмаси без изкопаеми горива като по този начин ще редуцира емисиите CO₂ с поне 1,5 милиона тона годишно. За изграждането на логистичната база са заделени 1,5 млрд. евро

Инфраструктурата - основа за устойчив растеж и конкурентоспособност.

Предстои пускането на нов координационен център, който ще оптимизира процесите по цялата морска верига – от клиента до контейнера. Проектът е от решаващо значение за съкращаване на времето на обработка и редуциране на отделяните въглеродни емисии. Очаква се обектът да заработи от 2026 г. „ С него поставяме нова, по-висока летва и стандарт за устойчивост. Сградата (визуализирана на водещата снимка) е напълно енергийно неутрална благодарение на слънчевите панели. Всеки елемент е направен от рециклирани материали, така че е в цялостната концепция за кръгова икономика. Покривът е изцяло зелен, а водата от дъждовете се събира в огромен контейнер. С 10 000 m² екологично външно пространство, портът и прилежащият център и занапред ще насърчава биоразнообразието.

Зелената идеология е дори при крановете. От две години насам пристанището използва екологични автоматични кранове. Те работят с ток от вятър и инсталация за биогаз на обекта. До края на 2026 година техният брой ще бъде 17. С тях товарите ще могат да се поддредат на още по-голяма височина, а портът ще разполага с повече налично пространство.

Сред последните иновации е изграждането на завод за производство на пластмаса без изкопаеми горива. За производството ще се използва зелен метанол. Очаква се от мощностите да излиза годишно по 300 000 тона пластмаси без изкопаеми горива като по този начин ще редуцира емисиите CO2 с поне 1,5 милиона тона годишно. За изграждането на логистичната база са заделени 1,5 млрд. евро.

Подводен тунел

Човешкият фактор е също ключов елемент от цялостната концепция за зеленото пристанище на бъдещето. Наред с иновативните проекти с партньорите ударно се изгражда прилежаща инфраструктура и велоалеи за велосипедисти. Подобно на много компании в Белгия и пристанищните власти адмирират идеята идване на работа с колело. Инициативата се подкрепя и от общината, която наскоро анонсира, че смята да коригира коритото на близката река Шелда и да изгради подводен тунел за армията от фенове на двете гуми.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ **Петролните гиганти гледат на AI и Big Tech като защита от залеза на петрола**

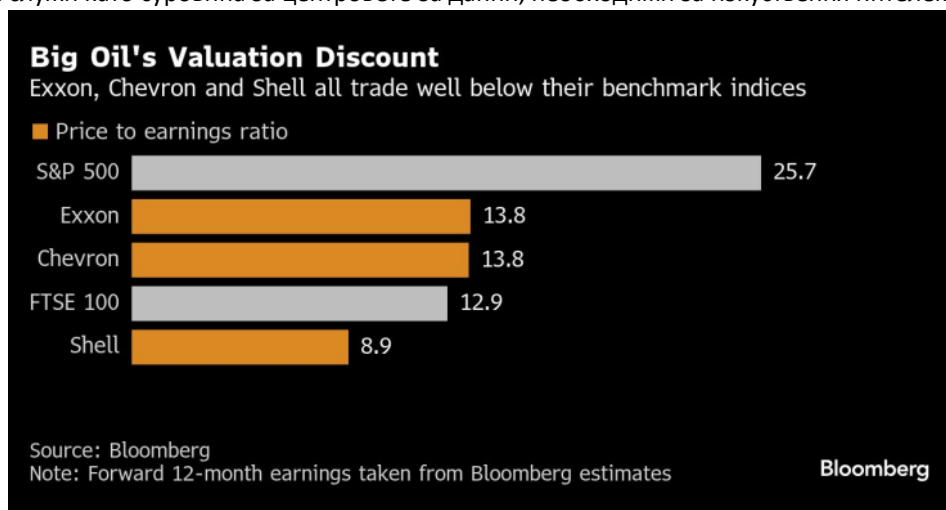
Big Oil някога е бил антитезата на Силициевата долина с нейните леки активи и свръхрастване. Сега петролните гиганти поглеждат към Big Tech, за да останат актуални.

Печалбите на Exxon Mobil Corp., Chevron Corp. и Shell Plc за четвъртото тримесечие пострадаха от познатата тенденция на твърде много предлагане на изкопаеми горива и недостатъчно търсене, което доведе до срив на маржовете на рафинирането. И трите сега залагат, че поне част от бъдещето им е в доставянето на енергията, необходима на американските технологични гиганти, за да спечелят надпреварата за надмощие на изкуствения интелект.

Но тези планове претърпяха значителни удари тази седмица, когато китайският евтин езиков модел DeepSeek AI изглежда надмина тези на OpenAI и Meta Platforms Inc., въпреки че използва малка част от мощността, потенциално намалявайки нуждата от скъпи, енергоемки центрове за данни. Въпреки това най-големите петролни компании в света залагат на нарастващо търсене на електроенергия, генерирана от природен газ в бъдеще, в което консумацията на суров петрол достига пикове поради енергийния преход.

„DeepSeek всъщност подчертава колко конкурентна е глобалната и неотложна надпревара за лидерство в изкуствения интелект“, каза главният изпълнителен директор на Chevron Майк Вирт в интервю. „Ще видим използването на тези модели да се разпространява в цялата икономика. Търсенето на AI, търсенето на мощност ще расте и ще отразява това.“

Big Oil превърна обратното изкупуване и дивидентите в крайгълен камък на стратегията си на Уолстрийт, тъй като се очертава пиково търсене на петрол. Но има признаци, че стратегията достига своите граници - Exxon изплати почти всичките си около 36 милиарда долара свободен паричен поток миналата година, но все още търгува с 46% отстъпка спрямо средната стойност на индекса S&P 500. Ръководителите виждат бъдещето в обсъждането на търсенето на природен газ и способността му да служи като суровина за централите за данни, необходими за изкуствения интелект.

Отстъпка от оценката на Big Oil | Exxon, Chevron и Shell се търгуват доста под референтните си индекси

„Също така сме в добра позиция да отговорим на растящото търсене от центрове за данни за нисковъглеродна енергия и ти това в график, който алтернативи като ядрената енергия просто не могат да повторят“, каза изпълнителният директор на Еххон Дарън Уудс по време на разговор с анализатори. DeepSeek "не е повлиял на разговорите до момента, които водим с нашите клиенти."

Сега САЩ са най-големият производител на петрол в света, изпомпвайки почти 50% повече всеки ден от Саудитска Арабия и наскоро изпревариха Австралия и Катар като най-големия износител на втечен природен газ. И все пак енергийните акции съставляват само 3,2% от S&P 500, по-малко от половината от нивото отпреди десетилетие.

„Това е точка на разочарование“, каза Вирт в разговор с главния изпълнителен директор на Goldman Sachs Group Inc. Дейвид Соломон миналия месец. „Недооценени сме в инвестиционната общност.“

Част от намалената оценка на Big Oil се дължи на пристрастеността му към капиталовите разходи, особено на свръхбюджетните мегапроекти, които погълнаха милиарди долари през 2010 г. и намалиха възвръщаемостта на капитала за години по-късно. Друга част е загрижеността на инвеститорите относно устойчивостта на дивидентите и обратното изкупуване поради енергийния преход, въпреки очакванията потреблението на петрол да достигне рекордни нива през тази и следващата година. Променливостта на колебанията в цените на суровините е друг постоянен недостатък на изкопаемите горива в сравнение с чудовищата на паричните потоци на Big Tech.

Но вместо да се конкурира с големите технологични фирми, Big Oil иска да се присъедини към тях. Всяка индустриална конференция и презентация на инвеститори е изпълнена с оптимистични прогнози за търсенето на енергия, необходима за централите за данни зад изкуствения интелект и компютърната обработка.

Еххон и Chevron бяха ясни, че техните начинания в енергетиката няма да трансформират бизнеса им в комунални услуги. Chevron ще формира партньорства, за да отговори на специфичните нужди на гиганти като Amazon.com Inc. или Meta, докато фокусът на Еххон ще бъде върху осигуряването на нисковъглеродна мощност чрез своя бизнес за улавяне на въглерод. Shell иска да използва своето подразделение за слънчева енергия и съхранение на батерии, както и новопридобития завод за природен газ в Роуд Айлънд.

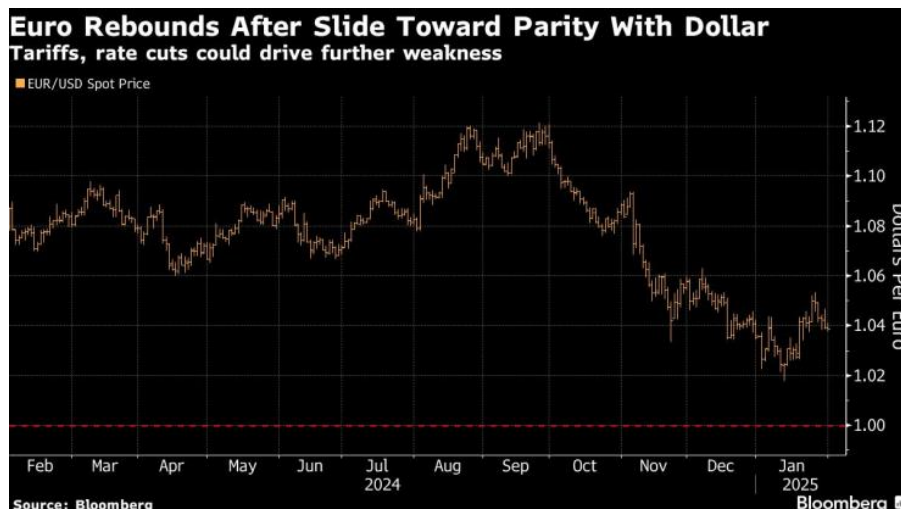
„Все още е рано по отношение на това колко печеливш и колко голям може да бъде този пазар“, каза Ник Хъмел, базиран в Сейнт Луис анализатор в Edward Jones & Co. „Но е ясно, че AI инфраструктурата ще трябва да се разрасне в Съединените щати. Големите клиенти на енергия, гигантските компании по света изглежда все още не натискат спирачката.“

▼ Еврото се готви за по-дълбок спад, а пазарът очаква още по-ниски лихви от ЕЦБ

Търговците засилват залозите за по-дълбока дивергенция между европейските и американските лихвени проценти, поставяйки еврото на ясен път към по-нататъшна слабост.

Валутата падна до най-ниското си ниво от почти две седмици в петък, тъй като меките показания за инфлация от Германия и Франция засилиха аргумента, че Европейската централна банка ще продължи облекчаването на паричната политика тази година след намаляване на лихвения процент в четвъртък. Федералният резерв задържа лихвените проценти в сряда и намекна за пауза, гарантирайки, че доларът остава много по-привлекателна валута.

Въпросът е колко дълбок ще се окаже спадът на еврото, като много прогнозисти залагат, че паритетът с долара е възможен през следващите месеци. Търговците вече са напълно готови за още три намаления от ЕЦБ преди края на годината и прогнозираят, че има приблизително 20% шанс за четвърто намаление. Централната банка може да се наложи да отиде по-дълбоко, ако президентът на САЩ Доналд Тръмп действа по обещанието да наложи наказателни търговски мита.

Еврото се възстановява след плъзгане към паритет с долара | Митата, намаляването на лихвените проценти може да доведат до допълнителна слабост

„Срещите на централната банка тази седмица потвърждават различията в политиката“, каза Матю Ландън, глобален пазарен стратег в J.P. Morgan Private Bank. Митата биха могли допълнително да разширят тази разлика, „връщайки възможността за паритет евро-долар обратно на масата“, добави той.

Пазарното ценообразуване отразява мнението, че ЕЦБ ще намали лихвата по депозитите до около 2% до края на годината, след като централната банка я понижи до 2,75% в четвъртък. Pictet Wealth Management предвижда процентът да падне до 1,75% тази година, докато Franklin Templeton очаква банкерите да продължат да намаляват, докато достигне 1,25%.

„При сегашните нива еврото повече от адекватно отразява баланса на рисковете на вътрешната парична политика. Обменният курс обаче все още е уязвим към рискове, произтичащи от търговската политика на САЩ“, коментира Вен Рам, стратег за кръстосани активи на Bloomberg.

Перспективата за по-големи намаления на лихвените проценти тласна германските облигации нагоре, като двугодишната доходност падна до 2,12%, което е най-ниското ниво от четири седмици.

„Европа и Съединените щати са на два много различни пътя“, пише в бележка Дейвид Зан, ръководител на европейския отдел за фиксиран доход във Franklin Templeton. Перспективата за по-големи съкращения е „подкрепяща“ за европейските облигации, особено за по-кратките падежи, добави той.

Публикуваните в петък данни показват спад в регионалната инфлация в Германия и неочаквано стабилно отчитане на цените във Франция. Това следва съобщение от четвъртък, което показва, че растежът на еврозоната е в застой през четвъртото тримесечие. В същото време стабилният растеж в САЩ допълва аргумента, че Фед ще забави облекчаването.

Разликата в курсовете се разширява още веднъж, за да натези на еврото | Валутата може да се върне на най-ниските нива от януари, тъй като премията за тарифен риск може да нарасне

Търговците на опции са настроени мечи по отношение на еврото във всички тенори, докато премията за хеджиране срещу краткосрочна слабост се е удвоила от сряда. Междувременно общият условен брой сделки, насочени към спад на еврото до паритет с долара, се удвои през януари спрямо предходния месец, според DTCC.

„Паритетът все още е възможен, ако силният набор от данни за САЩ продължи или Тръмп излезе с мита“, каза Ван Луу, глобален ръководител на валутите в Russell Investments.

Политическите сътресения във Франция и рисковете, свързани с изборите в Германия следващия месец, също ще бъдат пречка за валутата, добави той.

От друга страна, потенциалните положителни катализатори за валутата включват прекратяване на огъня в Украйна и избори в Германия, които водят до някакъв вид желание за справяне със структурните проблеми на страната, каза Луу.

Капитал

✓ История за две Африки

Да се разходиш из Луанда, столицата на Ангола, е като да обикаляш гробище от друга епоха. Наполовина построени или празни небостъргачи се извисяват над огряната от слънцето крайбрежна алея. Някои от баровете по плажа са претенциозни паметници на времето, когато цената на петрола беше стабилно над 100 долара, а елитите се забавляваха във втората най-голяма страна - производителка на петрол, в Субсахарска Африка. Все още може да се види случайна бутилка Château Pétrus да събира прах на рафта в някой супермаркет, реликва от едни по-охолни времена. Десетилетие след края на бума на суровините, който подхранваше растежа на Африка в началото на XXI век, икономиката на Ангола все още трудно се справя. БВП на глава от населението е почти с една трета по-нисък, отколкото през 2014 г. Дълговете от добрите времена сега трябва да се плащат. Вера Давеш де Соуза, министър на финансите на страната, казва, че въпреки успешните ѝ усилия за преговаряне на условията с китайски кредитори и осигуряване на заем от МВФ 58% от държавните приходи отиват за обслужване на дългове. Историята на Ангола има своите паралели в други африкански страни. През октомври МВФ описа това, което нарича "двупистов модел на растеж в Субсахарска Африка". На първата писта са 23 страни, които МВФ класифицира като "ресурсно интензивни" - тези, при които поне 25% от износа е съставен от невъзобновяеми суровини като петрол, злато или диаманти. Освен Ангола този списък включва двете най-големи икономики в Субсахарска Африка: Нигерия (също така най-големият производител на петрол в региона) и Южна Африка (където златото, платината и въглищата съставляват около една трета от износа). Ресурсно интензивните страни средно имат по-нисък БВП на глава от населението днес, отколкото преди десетилетие. Това е пряк резултат от по-ниските цени на техния износ. Но също така отразява и по-дълбоки проблеми. Повечето богати на ресурси страни хвърлиха повече усилия в разпределяне на богатствата от годините на бума, отколкото да ги използват за изграждане на устойчиви икономики. На втората писта са страните, които са по-малко зависими от суровини. БВП на глава от населението там продължи да расте стабилно след края на бума, а разликата между тези две групи се очаква да се задълбочава. През 2025 г. според МВФ девет от двадесетте най-бързо растящи икономики в света ще бъдат в Африка. Повечето от тях не са ресурсно интензивни държави. Например Руанда, Етиопия, Кот д'Ивоар и Танзания се очаква да растат с поне 6%. Въпреки недостатъците на техните политики, липсата на златна (или петролна) кокошка вероятно ги е подтикнала да се научат да намират други източници на растеж. Това е добра новина за Субсахарска Африка. Регионът е изправен пред сериозни предизвикателства: бюджетите, ограничени от слаб растеж и високи дългове, дават твърде малко възможност за инвестиции в бъдещето. Финансирането на училища, инфраструктура и приспособяване към климатичните промени трудно се осигурява както на местно, така и на международно ниво. Липсата на формални работни места за милионите хора, които всяка година навлизат на пазара на труда, тревожи политиките. Много наблюдатели са скептични дали регионът някога ще успее да настигне останалия свят. Затова, ако някои африкански държави успеят да скъсат изоставането, те могат да служат за пример. Лошата новина е, че икономиките на тези изключения не са достатъчно големи, за да движат континента - поне засега. Южна Африка, Нигерия и Ангола заедно съставляват почти 40% от БВП на Субсахарска Африка. Време е тези гиганти да се активизират и да започнат да се учат от по-гъвкавите си съседи.

✓ Темы и гости в сутрешните блокове на телевизиите

- Тема: За важните теми в държавата и политическите престрелки между управляващите и опозицията; Гости: Георги Харизанов; Константин Вълков; Александър Симов
- Тема: Какво следва за бойната ни авиация, след като пристигнат първите изстребители Ф-16?; Гост: Ангел Найденов - бивш министър на отбраната
- Тема: Защо случаите на пострадали жени от поставяне на ботокс зачестяват и как се осъществява контролът върху естетическите процедури у нас?

БТВ, „Тази сутрин“

- Тема: За бюджета, еврозоната и отложените назначения във властта; Гост: Валентин Тончев - Съвет за съвместно управление
- Тема: Ботокс с риск за живота
- Тема: Как с малки промени да подобрим здравето си

Нова телевизия, „Здравей, България“

- Тема: Как се стигна до трагедията във Вакарел
- Тема: 11 жени се оплакаха от усложнения след ботокс при посещение в един и същи салон
- Тема: Откъде дойдоха пътните глоби на пенсионер, с които той се е сдобил без да шофира

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Бунтът на Балканите за 10 г. у нас храните с 80% по-скъпи, в Хърватия- с 50
- в. Труд - Осакатяват жени със съмнителен ботокс
- в. Труд - Разнобой във властта за втория ешалон
- в. Телеграф - Рускиня Арина ни сложи ботокса
- в. Телеграф - Онлайн търговията измества бакалията

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Битка на цени и вкусове - бри и камембер опасно близо до родното сирене
- в. 24 часа - Със или без следващ транш по плана на Брюксел, май ще връщаме милиони за саниране
- в. Труд - Проверяват по министерства колко е скритият дефицит
- в. Труд - На второ място сме в ЕС по ръст на продажбите на нови автомобили
- в. Телеграф - Властта прави спешна проверка на финансите

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Момчил Андреев: Ако вземате кредит с идеята да купите и гоните голяма печалба, помислете - може да ви направи богати, а може и да ви занули
- в. Труд - Калоян Паргов: Властта е най-голямото изпитание за една партия
- в. Телеграф - Сергей Стоянов: В Антарктида питейната вода идва по БГ труби

Водещи анализи

- в. 24 часа - Къде бъркаме с учениците? А други правят пробивите за \$ 600 млрд. за ден
- в. Труд - Антиамериканизъм, дегизиран като антигръмпизъм
- в. Телеграф - Данъчни тиктакат в мрежата

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.